

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

ПЛАНУВАННЯ ТА СТАНДАРТИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

*підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
освітньо-наукової програми Підприємництво, торгівля та біржова діяльність*

Силабус освітнього компонента «Планування та стандарти наукової діяльності» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», за освітньо-науковою програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Розробник: Єлісеєва Л. В., проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародної співпраці, професор кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, доктор економічних наук, професор.

Погоджено

Гарант освітньо-наукової програми: Олена ПАВЛОВА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

Протокол № 1 від 28.08.2022 р.

Завідувач кафедри:

проф. Павлова О. М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна, вечірня (очна) форма навчання	07 Управління та адміністрування 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» третій (освітньо- науковий) рівень вищої освіти	Нормативний
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання 1
		Семестр 2
ІНДЗ: немає		Лекції 20 год.
		Практичні 12 год.
		Самостійна робота 52 год.
		Консультації 6 год.
	Форма контролю: залік	
Мова викладання		українська

II. Інформація про викладача

ППП - Єлісеєва Людмила Володимирівна
 Науковий ступінь - доктор економічних наук
 Вчене звання - професор
 Посада - проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародної співпраці, професор кафедри економіки, підприємництва та маркетингу
 Контактна інформація: (095) 0217570, Yelisieieva.Liudmyla@vnu.edu.ua
 Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація курсу. У рамках освітнього компонента «Планування та стандарти наукової діяльності» здобувач освіти може набути компетентностей планування своєї наукової діяльності з врахуванням чинних національних стандартів та відповідного міжнародного досвіду. Для цього здобувачі освіти засвоюють знання щодо етапів, логіки проведення, структурних компонентів наукового дослідження, необхідності й правил дотримання норм академічної доброчесності та формують практичні навички роботи з науковим текстом, уміння апробувати, представляти результати наукової діяльності тощо. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання видів робіт, які передбачені силабусом.

Об'єктом освітнього компонента «Планування та стандарти наукової діяльності» є процес наукового дослідження. Предметом освітнього компонента «Планування та стандарти наукової діяльності» є особливості планування наукової діяльності з врахуванням чинних національних стандартів.

Пререквізити: Філософія та методологія науки, Іноземна мова для академічних цілей, Академічна доброчесність та наукова етика. Постреквізити: Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Мета – формування у здобувачів освіти комплексу знань, вмінь, навичок та компетентностей щодо планування наукової діяльності з врахуванням чинних національних стандартів.

Завдання:

- сформувати вміння планувати різні етапи проведення наукової роботи;
- ознайомити з вимогами до написання наукового дослідження та оформлення його результатів;

- сформувати навички роботи з науковим текстом, уміння апробувати, представляти результати наукової діяльності;

3.

- ознайомити з вимогами до публікацій результатів наукових досліджень та особливостями міжнародних стилей цитування;

- сформувати навички дотримання принципів академічної доброчесності.

4. Результати навчання (Компетентності)

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК03. Здатність працювати автономно.

ЗК04. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні компетентності:

СК01. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження на відповідному рівні, досягати наукових результатів, які можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях, впроваджені у практичну діяльність, що створюють нові знання у підприємницьких, торговельних та біржових структурах та/або дотичних до них міждисциплінарних напрямках

СК02. Здатність продукувати, обґрунтовувати нові ідеї, гіпотези і моделі та приймати науково обґрунтовані рішення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

СК04. Здатність усно та/або письмово презентувати, обговорювати, апробувати результати досліджень, розробок, проєктів українською та іноземною мовами.

СК06. Здатність застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології (інформаційні системи, хмарні технології, комунікаційні технології передачі та обміну інформацією), прилади та обладнання (в тому числі комп'ютерна техніка, апаратно-програмне забезпечення), необхідні для виконання інноваційної науково-дослідної, педагогічної, професійної діяльності в підприємницьких, торговельних та біржових структурах.

Результати навчання:

РН01. Мати передові концептуальні, методологічні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності та/або на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, які є достатніми для проведення наукових, прикладних досліджень на рівні актуальних світових досягнень, отримання нових знань та/або здійснення інноваційної професійної діяльності.

РН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи економічних наук, методологію наукових досліджень, застосовувати їх в процесі проведення власних досліджень у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також у викладацькій практиці.

РН04. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні, комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також у дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН05. Застосовувати сучасні методи та інструменти наукових досліджень та інноваційної діяльності для отримання нових знань та/або розв'язання комплексних проблем у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також у дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН08. Формулювати та перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, актуальні літературні та інформаційні джерела, результати теоретичного аналізу, моделювання, експериментальних досліджень.

РН09. Планувати і виконувати теоретичні та/або емпіричні дослідження з використанням сучасних методів й інструментів, здійснювати критичний аналіз результатів власних або сторонніх досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо проблем у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності та дотичних міждисциплінарних напрямків, з дотриманням норм академічної і професійної етики.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Планування наукової діяльності						
Тема 1. Наукова діяльність: суть та основні напрями.	7	2	-	5	-	-
Тема 2. Етапи проведення наукової роботи.	10	2	2	5	1	T/10
Тема 3. Структурні елементи наукового дослідження.	10	2	2	5	1	PMГ/10
Тема 4. Методологія наукового дослідження.	12	2	2	7	1	P/10
Тема 5. Планування та організація апробації й оприлюднення результатів наукового дослідження.	8	2	-	5	1	-
Разом за модулем 1	47	10	6	27	4	30
Змістовий модуль 2. Стандарти наукової діяльності						
Тема 6. Вимоги до оформлення наукового дослідження.	10	2	2	5	1	TP/10
Тема 7. Наукометричні бази даних. Імпакт- фактор.	9	2	2	5	-	ДС/10
Тема 8. Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах.	7	2	-	5	-	-
Тема 9. Вимоги до публікацій результатів наукових досліджень.	10	2	2	5	1	TP/10
Тема 10. Авторське право та наслідки його порушення.	7	2	-	5	-	-
Разом за модулем 2	43	10	6	25	2	30
Види підсумкових робіт (за потреби)						Бал
Контрольна робота						40
Всього годин / Балів	90	20	12	52	6	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, Т – тести, TP – тренінг, PMГ – робота в малих групах, KP – контрольна робота, P – реферат.

5. Завдання для самостійного опрацювання

У процесі виконання самостійної роботи здобувач освіти, використовуючи знання теоретичного матеріалу та набуті прикладні навички за фахом, має продемонструвати здібності до науково-дослідної роботи і вміння творчо мислити та вирішувати актуальні науково-прикладні завдання. Метою самостійної роботи є набуття здобувачами практичних навичок щодо засвоєння знань із дисципліни «Планування та стандарти наукової діяльності».

Для виконання роботи здобувач обирає та опрацьовує теоретичні питання.

Теми для самостійної роботи

1. Фундаментальні та прикладні наукові дослідження.
2. Функції гіпотези.
3. Наукова парадигма.
4. Наукові школи.
5. Етика наукового дослідження.
6. Світовий досвід формування академічної доброчесності.
7. Захист прав та відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.
8. Практична значимість роботи.
9. Види академічної відповідальності.
10. Методологія дослідження складних систем.
11. Сучасні методи математичного опису складних систем (фазовий простір, теорія хаосу, аттрактори, фрактали).
12. Моделі та метод моделювання в наукових дослідженнях.
13. Форми організації наукової діяльності. Складання заявок на держбюджетну тему наукового дослідження.
14. Експертиза наукових доробок.
15. Національна система науково-технічної інформації.
16. Особливості роботи з електронними ресурсами.
17. Проектні форми наукових досліджень.
18. Академічна доброчесність та антиплагіат.
19. Система атестації наукових кадрів.
20. Розробка презентації наукового дослідження.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти.

Під час вивчення освітнього компонента аспірант відвідує лекції та практичні заняття, виконує самостійну роботу і отримує консультації. На лекціях заохочується інтерактивна участь аспіранта в обговоренні актуальних тем. На практичних заняттях аспірант бере активну участь в дискусії, виконує практичні завдання самостійно та в малих групах, а також виконує письмові завдання. Усі практичні заняття потребують ретельної самостійної підготовки із використанням рекомендованої літератури, а також додаткових інформаційних джерел. Практичні заняття передбачають практику в говорінні, читанні, письмі, аудіюванні та перекладі. Аспірант отримує оцінку на кожному занятті за кожне виконане завдання (згідно із силабусом).

Політика щодо академічної доброчесності.

Обов'язковим є дотримання аспірантами принципів академічної доброчесності, що включають: самостійне виконання всіх видів робіт і завдань, передбачених силабусом; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності і джерела інформації. Політика щодо академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки. У разі виявлення випадків академічної недоброчесності завдання не оцінюється й аспірант отримує нове завдання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Для отримання мінімальної позитивної оцінки з компонента необхідно отримати мінімальну кількість балів за кожну тему. У разі несвоєчасного виконання робіт кількість набраних балів знижується на 20%. Перенесення терміну здачі робіт/перездача можливі за поважних причин (лікарняний, академічна мобільність). У випадку відсутності поважних причин кількість набраних балів знижується на 20%. Пропущені заняття відпрацьовуються аспірантом згідно з погодженим з викладачем індивідуальним графіком у разі недостатньої кількості балів для отримання мінімальної позитивної оцінки з освітнього компонента.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового семестрового контролю є залік (2 семестр).

Залік науково-педагогічний працівник виставляє за результатами поточної роботи здобувача освіти без проведення модульних контрольних робіт (оцінювання за шкалою від 0 до

100).

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Перелік питань на залік

1. Наукова діяльність: суть та основні напрями.
2. Види наукових досліджень.
3. Етапи проведення наукової роботи.
4. Структурні елементи наукового дослідження.
5. Методологія наукового дослідження.
6. Теоретичні методи досліджень.
7. Емпіричні методи досліджень.
8. Види наукових досліджень.
9. Етапи виконання науково-дослідної роботи.
10. Вибір теми та новизна дослідження.
11. Складання плану наукової роботи.
12. Структурні елементи наукового дослідження.
13. Формулювання та обґрунтування наукової гіпотези.
14. Вимоги до оформлення наукового дослідження.
15. Інформаційне забезпечення наукового дослідження.
16. Логіка процесу наукового дослідження.
17. Наукометричні бази даних. Імпакт-фактор.
18. Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах.
19. Форми впровадження результатів дослідження.
20. Авторське право та наслідки його порушення.
21. Плагіат та нормативно-правові засади боротьби з плагіатом.
22. Правила посилання на наукові тексти.
23. Організація апробації та оприлюднення результатів наукового дослідження.
24. Вимоги до публікацій результатів наукових досліджень.
25. Інформаційне забезпечення наукового дослідження.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67 – 74	
60–66	
1–59	Незараховано

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна література

1. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Суми : Сумський ДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Гладкий С. О. Основи наукових досліджень : навчально-методичний посібник. Полтава : В-во ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2016. 245 с.
3. Гуртов О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Харків : ХНАУ, 2017. 272 с.
4. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Організація та методологія наукових досліджень : навчальний посібник. Харків : Право, 2017. 448 с.
5. Добронравова І. С., Руденко О. В., Сидоренко Л. І. Методологія та організація

наукових досліджень : навчальний посібник. К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.

6. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.

7. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.

8. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.

9. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К. : Аперта, 2019. 492 с.

10. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Організація наукових досліджень : навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2017. 136 с.

11. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.

12. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 12.05.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

13. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії : Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>

14. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук : Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.09.2019. № 1220. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1086-19#Text>

15. Про присудження ступеня доктора філософії: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019. № 167. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF#Text>

16. Теоретичні засади науково-дослідницької діяльності суб'єктів освітнього процесу університетів: практичний посібник / за ред. О. Ярошенко. К.: Інститут вищої освіти НАПН України, 2015. 174 с.

Додаткова література

1. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2011. 144 с.

2. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Полтава: Оріяна, 2012. 183 с.

3. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.

4. Основи наукових досліджень: навч. підручник / за ред. В. І. Саюк, Є. Р. Чернишової. Київ: Педагогічна думка, 2012. 144 с.

5. Тулайдан В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Ужгород: Вид. ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2017. 105 с.

6. Тушева В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Харків: Федорко, 2014. 408 с.

7. Цехмістрова Г. С. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: ВД «Слово», 2012. 352 с.

Інтернет-ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>.

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL:

<https://www.kmu.gov.ua/>.

3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>.

4. Офіційний сайт Національної академії наук України. URL: <https://www.nas.gov.ua>.